

100
EL-ADIJAT / ONI KOJI JURE
OBJAVLJENA U MEKI, IMA 11 AJETA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ① فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ② فَالْمُعِيرَاتِ صُبْحًا ③
فَأَشْرَنَ بِهِنَّ نَعْفًا ④ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ⑤ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ
لَكَنُودٌ ⑥ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذِكْرِ لَشَيْدٍ ⑦ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ
لَشَدِيدٌ ⑧ * أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ⑨ وَحُصِّلَ
مَا فِي الصُّدُورِ ⑩ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ⑪

"U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!"
"Tako mi onih koji dahćući jure", /1/ "pa varnice vrcaju"/2/ "i zorom napadaju"/3/ "i dižu tada prašinu"/4/ "pa u njoj u gomilu upadaju", /5/ "čovjek je, zaista, Gospodaru svome nezahvalan", /6/ "i sam je on, doista, svjedok toga", /7/ "i on je, zbilja za bogatstvom pohlepan." /8/ "A zar on ne zna da će, kada budu oživljeni oni koji su u grobovima"/9/ "i kada iziđe na vidjelo ono što je u srcima",/10/ "Gospodar njihov toga Dana sigurno sve znati o njima."/11/

Uzvišeni se kune konjima koji, kad krenu na Njegovom putu, jure i dašču. Dahtanje je glas koji pružaju konji dok jure. **"...pa varnice vrcaju"**, tj. kad potkovicama svojim udaraju o kamen pa sijevaju varnice. **"...i zorom napadaju."** (684) Allahov Poslanik, s.a.v.s., kad bi htio napasti, u zoru bi osluškivao čuje li se ezan, pa ako ga ne bi čuo, napao bi. **"...i dižu tada prašinu"**, tj. prašinu iza konja na bojnopolju.

"...pa u njoj u gomilu upadaju", tj. svi zajedno na mjesto gdje je neprijatelj navale. Ali ibn Ebi-Talib kaže da se pod ovim misli na kamile. Kad je Ibn-Abbas rekao da se pod ovim misli na konje, to je čuo Ali, pa je Ibn-Abbasu rekao: "U Bici na Bedru mi nismo imali konja, ako izuzmemo dva konja koja su imali Ez-Zubejr i El-Mikdad. Kako se onda na pod "onima koji jure" može misliti na konje koji dašču? Pod "onima koji jure", misli se na pokret /hadžija/ sa Arafata na Muzdelifu koji kad dođu na Muzdelifu zapale vatre" Ibn-Abbas kaže: "Odustao sam od svoga mišljenja i prihvatio ono kako je rekao Ali, r.a." Ibn-Džerir kaže:

"Ispravno mišljenje je da se pod ovim misli na konje koji svojim kopitama, kad trče izazivaju varnice."¹

"...čovjek je, zaista, Gospodaru svome nezahvalan", tj. nezahvalan na blagodatima svoga Gospodara. El-Kenud znači isto što i el-kefur. El-Hasan kaže da se u ovakve ubraja onaj koji nabraja nedaće, a zaboravlja Allahove blagodati.

"...i sam je on, doista, svjedok toga", tj. sam čovjek je svjestan da je nezahvalan.

"...i on je, zbilja, za bogatstvom pohlepan", tj. on pretjerano voli bogatstvo, ili, žudi za njim i škrt je zato što mu je imetak drag. I jedno i drugo shvatanje značenja ovog ajeta je ispravno. Podstičući na skromnost na ovom svijetu i pobuđujući želju za onim svijetom, Uzvišeni zatim kaže:

"A zar on ne zna da će, kada budu oživljeni oni koji su u grobovima", tj. kad iz grobova mrtvi ustanu.

"...i kad iziđe na vidjelo ono što je u srcima", tj. kad se pokaže šta su u sebi skrivali i tajili, kako kaže Ibn-Abbas.

Gospodar njihov toga Dana sigurno sve znati o njima " tj. potpuno zna sve što su i kako radili, pa će ih prema tome nagraditi ili kazniti i nikome ni koliko je jedna trun neće nepravde učiniti.

**Ovim se,
uz Allahovu zahvalu i Njegovu
pomoć,
završava kratki komentar
poglavlja "Oni koji jure".**

¹ Mi dijelimo mišljenje sa Ibn-Abbasom, da se ovdje radi o konjima, čak i u slučaju da je tačno, da je na Aljine riječi, da se radi o kamilama kad sa Arefata krenu prema Muzdelifi, to je opis drugačiji nego što stoji u ajetu ovog poglavlja, samim tim što kamile svojim kopitama ne izazivaju varnice. Drugi razlog za ovakvo shvatanje je taj što je pokret sa Arefata na Muzdelifu poslije zalaska Sunca, dok se u ajetima govori:

"pa varnice vrcaju i zorom napadaju."

- Tumačenje da se pod **"pa varnice vrcaju"** misli na ljude, kad na Muzdelifi upale vatre, jeste sporno, jer da se misli na ljude bilo bi rečeno a ne kako stoji u ajetu.

- Riječi Uzvišenog: **"i zorom napadaju"** same po sebi podrazumijevaju brzinu, jer napad na neprijatelja mora biti brz i iznenađen, dok pokret /judi/ sa Arafata na Muzdelifu i odatle na Minu, to ne podrazumijeva. Vjerovjesnik, s.a.v.s., je muslimanima naredio da se kreću mirmo i dostojanstveno, a to je suprotno onome što podrazumijeva iznenađen prepad na neprijatelja. Tako se na osnovu gore iznesenog može zaključiti da se, a Allah, opet, najbolje zna, u gornjim ajetima misli na konje, a ne na kamile.

